GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

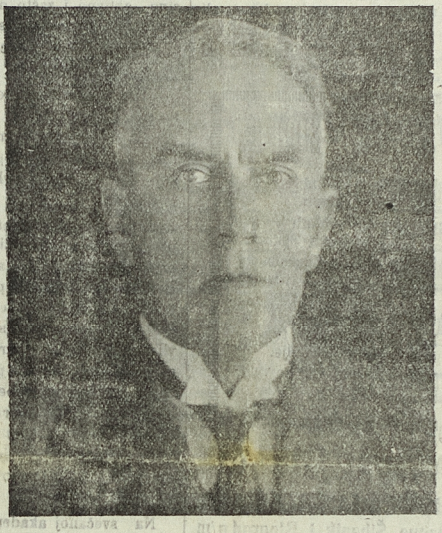
POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 31 MAJA 1934 | BROJ 93

Dolazak bana g. Jablanovića

U nedjelju 3 juna dolazi po prvi put u naš grad ban Primorske banovine g. J. Jablanović. Uvijek gostoljubiv, uvijek srdačan Šibenik će i ovoga puta pokazati te svoje dobre osobine.

Danas u doba teške ekonomske krize, koja je zahvatila sve, kako pojedince tako i državu, nije mimoišla ni našu opštinu. Zahvatila ju je, i to dobro, a još i neke druge nedaće doprinjele su sadašnjem teškom stanju u kome se nalazi. Budžet opštine sveden je na minimum, mnogi izvori su presušili kao na primjer redovan godišnji prihod od „La Dalmatiena" (bivši Sufid!) što će se, nadamo uskoro pravilno riješiti, dok su na drugoj strani rashodi postali veći, jer novo vrijeme zahtjeva i nove poslove. Mnoge i mnoge su potrebe Šibenika jer odavno se na njegovim potrebama ne radi, a zub vremena čini svoje. Šibenik iz svojih vrela nije mogao sam da učini ni ono neophodno, a kamo li sve potrebno. Zato je morao da potraži pomoć na strani, uostalom kao što su i svi drugi gradovi učinili Samo što do sada nije imao sreće. Obećavalo se — ali . . . Drugim gradovima takođe je pomoć bila potrebna, a ona se svima nije mogla odmah dati. I zato se, pretpostavljamo, posloredom. Drugi sretniji od nas dobili su već, bar ono neophodno, ali uglavnom dobili, a mi smo morali čekati. I čekali smo.

Naši primorski gradovi, kao i cijelo primorje, pasivni su, i jedan od većih prihoda, koji donekle ublažuje tu pasivnost dolazi od prometa stranaca. Šibenik obiluje prirodnim ljepotama, što je glavna privlačivost za strance, ali to još nije dosta. Bar donekle lijepo uređeni grad učiniće mu boravak prijatnijim, i privučiće ga da dođe i drugi put. Naš grad nije neuređen, ali ima stvari koje bi se trebale bez odlaganja popraviti. Koliko bi stranac ljepši utisak ponio iz Šibenika, kada bi obala bila uređenija. To je rekosmo zbog stranaca. Ali i mi građani Šibenika zaslužili smo da se i o našim potrebama povede računa. U posljednje vrijeme u tom pravcu je već učinjen korak napred. Počelo se sa projektovanjem gimnazije, i mi se nadamo, da će naskoro gimnazisti Šibenika imati udobnu i higijensku zgradu. I uvjereni smo, da se samo na ovome neće zaustaviti i da će se i Šibeniku najzad pruži ono najpotrebnije, i da se neće više ponoviti, kao na pr. slučaj sa pazarom, državnom cestom i kanalizacijom, gdje su otpočeti radovi, pa se potom godinama čeka sa nastavom radova.

Građani Šibenika, Jugosloveni u punom smislu te riječi, ma da zapostavljani do sada, ostaće i nadalje takvi, znajući da je u sadašnje vrijeme, teško svakom pružiti ono što ma je potrebno.

Dolazak bana g. Jablanovića pozdraviće Šibenčani sa iskrenom radošću, jer u njegovom dolasku vide početak boljih dana. Mi sa svoje strane, pridružujemo se građanima Šibenika, i kličemo g. banu:

Dobro nam došao!

Njemačka proglašuje novi moratorium

Berlin — Javljaju iz Berlina da je odlučen 6-mjesečni moratorium. Aranžmani određeni Youngovim planom neće se isplaćivati. Neke države izjavile su da ne odobravaju ovaj moratorium.

Zvjersko ubijstvo na Tibetu

London 1-VI. Javljaju iz Simle da je na okrutan i vrlo zvjerski način ubijen Lung-Šar bivši šef Tibetanske vojske. Ubice su mu prvo iskopale oči, a zatim su ga na okrutan način ubili. Lung-Šar je bio jedna od najmoćnijih ličurski Tibeta i prisni prijatelj Dalaj-lame, Misli se da je ovo zvjersko djelo nekoje nove stranke.

Akt Paraguaja Društvu naroda

Paraguajska država javlja Društvu naroda, da će odsada u odnosu prema Boliviji napustiti sva pravila civiliziranih država i to s razloga što Bolivija upotrebljava razne teroristične metode.

Teška nesreća u Jamnu

U blizini Jamnua u indijskoj državi Kašmir popustila je ivica obale i povukla sobom skoro svršeni most preko Dšenab rijeke. Radnika je na mostu bilo preko stotine i misli se da su svi nastradali, pošto su bili brđani i neupućeni u plivanje. Dosada su izvukli iz rijeke 12 lješeva.

Nesreća u Siveriću

Na dan 27 om. desila se u Siveriću kod Drniša, nesreća u kojoj je nastradao radnik Midenjak. Nesreća se desila u rovu rudokopa „Monte Promina" gdje je unesrećeni radio. Izgleda da je pri izlasku udario glavom o neku gredu, o čega se onesvijestio i pao glavom u jednu lokvu vode, koja se tu po nesreći nalazila. Poslije pola sata drugovi su ga našli ugušenog sa glavom u bari. Svi napori da se povrati u život ostali su bezuspješni.

Pozdravni govor pretsjednika Narodne Odbrane

g. Ilije Trifunovića-Birčanina

izrečen pri otvoru kongresa trgovaca u Skoplju

Mnogopoštovana gospodo!

Narodna odbrana, nacionalna organizacija privatne inicijative, čiji sam skromni pretstavnik, budno prati svačiji rad, ne propuštajući ni jednu priliku da pohvali ono, što je hvale vrijedno ili da osudi ono, što osudu zaslužuje.

Vaš intenzivan rad na privrednom snaženju našeg naroda, gospodo trgovci, privlačio je, privlači i privlačit će posebnu pažnju Narodne odbrane, koja zna, da se snaga jedne države ne cijeni po šumi bajuneta njenih vojnika, već po njenoj ekonomskoj i političkoj stabilnosti. Stoga me je Narodna odbrana poslala u vašu elitnu sredinu, s nalogom, da vam isporučim njene najsrdačnije pozdrave i živu želju, da rad vašeg današnjeg kongresa urodi najobilnijim plodom.

Izvršujući tu vrlo prijatnu mi dužnost, ja ću, sa vašim dopuštenjem gospodo kongresisti, biti slobodan da otrgnem nekoliko minuta od vašeg dragocjenog vremena, da bih vas uvjerio, koliko Narodna odbrana polaže na ekonomsku stabilnost države, koja se bez jako razvijene trgovine i privrede uopće ne može ni zamisliti, a bez koje se ni politička stabilnost ne može organizovati.

Ma da stvorena u predvečerje velikih borbenih stremljenja, kada je naš raskomadani narod sagorjevao u neodoljivoj čežnji, da se što prije nađe u okviru jedne države. Narodna odbrana ipak nije zanemarila rad na privrednom terenu, već je postavljajući narodno odbrambeno djelo na najvišu osnovu, još godine 1911 jednim opsežnim programom obuhvatila i taj rad, bazirajući ga na spasonosnom načelu „Svoj svome". Međutim, zbog aktuelnosti oslobodilačkog djela, u kome su bile angažovane sve njene sile, ona nije u tom pravcu mogla da zabilježi one rezultate, koje je željela, te stoga površnom posmatraču može izgledati, da su njena nastojanja u pravcu privrednog podizanja bila stavljena u drugi red, što, razumije se,

nije točno.

Poslje rata pak, Narodna odbrana je stalno nastojavala, pa i sada nastoji, da se sve pozitivne sile u našem narodu ujedine i da tako ujedinjene krenu putem konstruktivne djelatnosti, jer se jedino na taj način mogu konsolidovati neredovne politike u zemlji, koje već godinama smetaju privrednu izgradnju naše državne i narodne zgrade. No na našu veliku žalost, to se danas nije moglo ostvariti nasuprot podnijetim žrtvama, jer je mnogi jugoslavenski građanin, zanijet mišlju za ličnim uživanjem, radije išao sumnjivim stramputicama, nego putevima, koji vode daleko u visoko.

Uz to su se na pozornici javne djelatnosti pojavili ljudi, koji dobrim djelom nisu navikli da za dobro cijelne podnose lične žrtve, jer su u mučnim danima rata, kada su se bolji od njih grabili za prva mjesta na žrtveniku velike oslobodilačke borbe, umjeli da izaberu sklonitije kutke i tako sačuvaju svoje „dragocjene“ živote. Tako su političko-špekulativne ujdurme i pogodbe zaprijetile da izopače veliku nacijonalnu tvorevinu i da parališu sve zdrave nacijonalne snage. Po sebi se razumije, da su pritežaoci krupnog tuđinskog kapitala potpomognuti čudnovatim držanjem i nezajažljivim prohtjevima nekih domorodaca, sa uspjehom vršili naše privredne poslove, djelujući destruktivno čak i na naš nacijonalni moral. „Neka Zlin udavi Boston!“ uzviknuo je jedan Batin štićenik, naš domorodac, kao odgovor na vapaj stotine hiljada naših obućara, koji su se opravdano bunili protiv otvaranja Batine tvornice u Borovu.

Pa ipak „Boston“ nije udavljen, a naša privreda još manje. Zdravi elementi u našem narodu počinju se buditi i spremati da prihvate rat sa svima onim faktorima, koji u bilo kom vidu ugrožavaju naš privredni razvitak i nacijonalni prestiž. Stvaranje vašeg Saveza i ovaj Kongres, gospodo trgovci, najbolji su dokaz vaše svijesti.

Narodna odbrana, osjećajući svu važnost vašeg organizovanja, pozdravlja vas isto onako oduševljeno i zanosno, kao što je 1908 godine pozdravila legije svojih dobrovoljaca, jer vjeruje, da se samo udruženim snagama može organizovati nacijonalni prosperitet.

U ocjeni vašeg rada, Narodna odbrana ne čini nikakve rezerve, jer zna, da se vašoj borbi ne može imputirati staleški egoizam, kako bi to neki htjeli da pretstave. Narodna odbrana je ubijeđena, da ste vi trgovci upućeni na poslovanje sa svima građanima bez obzira na položaj, koji im je podjelom rada dodijeljen u društvu, i da ne možete imati staleškog interesa u slabljenju bilo kog građanskoga reda.

Nužno je naročito odbiti sa planom ubačenu neistinu, da je vaša borba uperena protiv zemljoradnika, vašeg najmnogobrojnijeg potrošača, od koga vi u stvari i živite. U tako nešto mogu da vjeruju samo profesionalni politikanti i to ne zato, što su ubijeđeni da je to istina, već zato, što oni svoje bitisanje zasnivaju na zavadi bilo vjerskoj, bilo plemenskoj, bilo staleškoj.

Visoka svijest i skupim žrtvama stečena iskustva vaša neka budu štit, koji odbija sva ta podmetanja sitnih račundžija. Ovdje na domaku Kosova, gdje je nesloga od carstvujućeg našeg juga stvorila vilajete mraka i ropstva; ovdje u blizini Bregalnice, koja nam u nedužno prolivenoj bratskoj krvi čita nauk sloge, — ovdje u Dušanovom Skoplju neka vaš današnji skup otvori nove vidike za konstruktivna stremljenja cijelog jugoslavenskog naroda.

Narodno odbranbeno djelo slobodne privatne inicijative u vama, gospodo trgovci, gleda poslenike prvoga reda, a Narodna odbrana i hoće i može, s vama zajedno, da istraje u borbi do potpune pobjede našeg nacijonalnog ideala, izraženog u privredno snažnoj, ekonomski i politički nezavisnoj i socijalnoj pravednoj otadžbini.

U idućem broju donijećemo referat „Ideologija trgovaca“ od g. Nedeljka K. Savića, predsjednika Savaza trgovačkih udruženja Beograd.

I ako bi rado donijeli i referate ostalih saveznih presjednika, koji imaju isto toliku važnost kao i ovi, ali smo se ograničili na ova dva referata, da se vidi važnost trgovine po nacijonalnu stvar.

VAŠO ČOK - ŠIBENIK

Industrija svijeća na električni pogon.

Zastupstvo mineralnih voda Rogaška Slatina.

Skladište papira Zagrebačke dioničke tvornice papira Zagreb.

Skladište anilinskih boja Vilim Brauns, tvornica boja, Celje.

Trgovina kuhinjskog posuđa, staklarije, stakla za prozore i okvira.

Službeni Glasnik

UDRUŽENJA TRGOVACA

za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 1052

Časti se obavjestiti svu gg. svoje zanimane članove, da je Izvozna banka — Beograd osnovala svoju filijalu sa komisionalnim odjeljenjem za robu u Tirani u svrhu omogućivanja jače razmjene robe sa Kraljevinom Albanijom i da se interesanti mogu obratiti na spomenutu filijalu sa ponudom svoje robe za prodaju na albanskim tržištima sa najpovoljnijim cijenama franko Gruž ili Drač.

Br. 1057

Obavješćuje gg. svoje inieresirane članove. da nam Ministarstvo inostranih poslova javlja, da inžinjer Jovan Adam iz Korče stavlja ponudu našim trgovcima za prodaju 30 vagona crnahovog drva (debla), koje bi prodao franko Ohrid ili Drač.

Br. 1058

Časti se obavjestiti svu gg. svoje interesirane članove, da će prema obavijesti Ministarstva inostranih poslova biti slobodan i neograničen uvoz alkoholnih pića u Sjedinjene Američke Države sa istom carinom i to od mjeseca maja ili juna ove god.

Br. 1059

Obavješćuje svu gg. svoje zanimane članove, da je prema saopćenja Ministarstva inostranih poslova odobren kontigent uvoza naše žive ribe u Poljsku u težini od 25 tona neto.

DRŽAVNE NABAVKE

(Oglase kod Trg. Ind. Komore Split)

Viks za cipele, vata za čišćenje srebra i. t. d — konac bijeli i crni — gajtan bijeli i crni — laneno bijeljeno platno, crni satin i bijeli organtin — kistovi — potkovice za cipele, prednje željezne pločice i t. d. — mjedeni lim — za Arsenal Tivat do 6 7 VI.

PRIMJEDBE PROSLAVI 25-GODIŠNJIC ŠIBENSKE REALNE GIMNAZIJE

Ovih je dana Šibenska Realna Gimnazija proslavila 25-godišnjicu naučnog rada u ovom gradu, te je ovoj objetnici dala dostojnu formu, kako sto je to prikazano u broju 29 maja naše „Tribune“.

Prikaz Vašeg lista je vjeran i ono što je najvažnije je to, što je znao da podvuče na osobiti način, zgodnim citatima baš glavne ideje, kojima je Proslava morala biti prožeta i u nacionalnom i u uzgojnom pogledu.

No ipak. ako je i proslava uspjela nužno je, da primjetim, da ja kao građanin pa i drugi, nijesmo mogli shvatiti zašto nije u ovakvoj proslavi sudjelovala Općina i Općinsko Zastupstvo aktivno i zašto nije pače grad rukovodio cijelom proslavom.

Proslava 25-godišnjice naučnog rada zavoda u ovom gradu je daleko više proslava grada i slavlje građana, — i to neka bude rečeno bez zamjerke ikome, — negoli što može da direktno interesira današnji profesorski zbor koji imade samo prolaznih veza sa mjestom.

Slična se je pogrješka, kao što je proslave ove gimnazije, dogodila i prigodom prošle proslave Banovinske Bolnice. I u prošloj proslavi bolnice gradu je bila namjenjena uloga dalekog posmatraca, dok se proslava razvila u zatvorenoj, skoro konvetualnoj granici bolnice, i to po gospodi ljećnicima, kojima je bez sumnje stalo do zavoda u ovom prolaznom momentu njihovog rada, ali kojima nemože biti osobito stalo, izim ako li su iz domaćih naših krugova, do „Fasta“ Šibenika.

Na svečanoj akademiji je govorio iza g. direktora i g. profesor Pian, a govor g. Piana koji je imao zadaću da prikaže kroniku zavoda kroz 25 godina nije odgovarao u svemu mojim uspomenama o događajima, u kojima je zavod bio upleten u političkim prilikama prošlih godina.

Govor je g. prof. Piana odgovara stanovitom jednostranom shvaćanju našeg društvenog života, te se je to osobito primjetilo ondje, gdje je bilo govora o danu i o razlozima radi kojih je za stanovito vrjeme uprava zavoda bila preuzeta od g. profesora Rabadana onda, kad je i u ovom zavodu djelovao i prof. Mastrović.

Ne mislim osporiti radu direktora Rabadana potpunu uzgojnu i pedagošku važnost, niti uspjehe, koje je mogao imati u tom smjeru, ali su događaji onih vrsmena još i danas toliko osjetljivo bolni, da nije trebalo da imena budu osobito naglašena, kad se nije na osobit način govorilo o događajima onog doba.

Gosp. je prof. Pian odveć kratkim potezima spomenuo rad i više uzgojno nastojanje direktora i našeg građanina pok. Ježine, koji je bio direktor zavoda stalno preko 15 g.

U proslavi 25 godišnjeg opstanka zavoda, rad direktora koji je vladao zavodom preko 15 godina, zasluživao je veće pažnje i potpunijeg prikaza, negoli što je to bilo u govoru g. Piana. G. direktor Ježina bijaše u našem gradu pojava osobito jake kulture, osobite ljubavi prema gradu uz sveopće mu priznatu dobrotu, a kulturni rad Ježine u ovom gradu nije mogao ostati bez posljedica u radu zavoda, kako što nije bio bez posljedica u samom gradu.

Kronika g. Piana nije skoro uo registrovala rad zemaljske vlad Splitu, za vrijeme talijanske okupac Nema sumnje da je bio pohvala požrtvovan i uz stanoviti riziko profesora ovdje u Šibeniku, koji nastavili podučavanjem zavoda oporbu talijanskih okupatornih vlas pod upravom tadanjeg direktora p Kolendića.

Imali smo onda sjajnih momen oporbe i odvažnosti, što je g. P zaboravio da je cijeli rad Zavoda omogućen energičnom moralnom primjerenom ekonomičnom potpor Vlade u Splitu, na čelu koje je bivši načelnik ovog grada Dr. Krst

Osim toga rad u zavodu za vrje okupacije, nije bio isključivo u ruk ma profesora napomenutih od pr Piana, već je zavodu pridodata moć odličnih učitelja, koji su i pre vlastitih dužnosti dali kroz, ono k tično vrijeme, cijelo vlastito znanj rád i time doprinašali uspješnoj opo bi talijanske okupatorne vlasti.

Kako rekoh borba zavoda bija odlična u opreci protiv talijana, ji tome nema govora nego samo pohv le, ali je izostalo isto u govoru pr Piana, da je borba zavoda bila san jedna tačka u borbi narodne svije grada i narodne volje grada, a da r je bilo te narodne svijesti, te naro ne volje, ne bi možda danas ima ni slobode, a stalno ne bi bila mog ća ni oporba u zavodu.

Mislio sam da je nužno primjeti što sam do sada rekao, a budući je na proslavi u Kazalištu izosta dužna i nesumljivo zaslužena poča direktoru Ježini, zaključujem ove reti riječima: Slava Ježini!

— Građanin —

Mjesečna otplata državne godišnje takse za privatne automobile

Ministarstvo finansija usvojilo molbu i prijedlog „Auto-kluba Kralj vine Jugoslavija“ da se obzirom katastrofalno stanje automobilizma, obzirom na sadanje teške privredn prilike odobri obročno plaćanje dr godišnje takse na privatne osobne a utomobile.

Saradnja privatnih i službeni ustanova u održavanju cest i puteva u zemlji

Turistička preduzeća kao i turistič ki uredi dogovorno sa pojedinim ban skim upravama u našoj zemlji namje ravaju da povedu akciju da preuzm inicijativu u interesu automobilsko saobraćaja radi održavanja cesta i pu tova u cijeloj zemlji. Ova je akcija ve do sada dala vrlo dobre rezultate privatna inicijativa izjavila je gotovos da na ovome sarađuje i novčano po mogne ovu akciju. Banske uprave s svoje strane, koje su uostalom najpo zvanije da se staraju o održavanju pu teva, saradivati će sa privatnom ini cijativom i pomagati će je materijalno u granicama svojih mogućnosti.

Kemički čisti i bojadiše odijela najbolje i najbrže uz umjerenu cijen poznata i odlikovana radnj

M. DOMIĆ

Kr. dvorski dobavljač

SPLIT

Parna praon. i gladion. rublj

GRADSKE VIJESTI

KINO »BALKAN« prikazuje danas **Pjesma svijeta** sa JOSEPH SCHMIDT-om.

»TESLA« tonkino prikazuje danas veliki ruski film „Tamo na Volgi"

Pripreme za doček bana g. Jablanovića

Na poziv ovdašnje opštine 30 V u 7 s. uveče sazvani su predstavnici sviju društava Šibenskih na dogovor u Sokolani, povodom dolaska bana g. Jablanovića. Na sjednici je rješavano po tom pitanju, kako bi doček ispao što svečaniji. Tim povodom izdat je i proglas građanstvu, pozivajući ga da učestvuje u dočeku.

Dolazak guvernera Rotarijanaca g. Stojadinovića

Juče je u naš grad stigao guverner Rotarijanaca u Jugoslaviji g. Stojadinović bivši ministar finansija. G. Stojadinović je dočekan od ovdašnjih Rotarijanaca, a otsjeo je u Hotelu „Krka". Prije podne posjetio je slapove Krke, a popodne putuje za Split gdje će se sastati sa pretstavnicima Rotari-kluba iz Engleske. Tom prilikom priređuje Splitski Rotari-klub svečanu večeru u čast gostiju.

UREĐENJE SUBIĆEVCA. Društvo za poljepšavanje Šubićevca stavilo je nove tabele, po kojima se zabranjuje prolaz kolima i stokom preko Šubićevca. Zatim je stavljena i „Molitva Šume" nebi li se publika uzdržavala od kvarenja klupa i nasada. Uopšte društvo pokazuje veliku agilnost u uređivanju ovog ljepog i velikog perivoja. —

Otvaranje kupališta „Jadrija"

10 juna otvoriće se kupalište „Jadrija" i time će otpočeti sezona kupanja na našem ljepom kupalištu. Kupalište je potpuno renovirano, napravljene su nove staze a okolo je nešto malo pošumljeno. Brod „Jadrija" je također opravljen i obojen. Ma da je upravu ovo renoviranje stalo dosta materijalnih žrtava, cijene nijesu povišene. Jedino je učinjena razlika u abonement-kartama. Ove sezone po cijeni od 4 din. neće se moći uzeti manje od 25 karata, dok je prošle godine minimum bio 10 kom. Isto tako oni koji prespavaju noć na kupalištu platiće kupanje za naredni dan, što iznaša svega 1 din. Vozni red pa robroda „Jadrije" ostaće ove godine isti, jer se pokazao kao najbolji.

Tako će mo se i ove godine zahvaljujući agilnosti uprave, moći kupati vrlo jeftino na ljepo uređenom kupalištu.

POTREBA POŠTANSKIH KOVČEGA ZA UZORKE BEZ VRIJEDNOSTI I TISKANICE. Već od dužeg vremena osjeća se potreba u Šibeniku, da se na pošti stavi jedan poštanski kovčeg za uzorke bez vrijednosti i tiskanice, kao što već imaju pošte u ostalim gradovima. Time ne bi dobila samo publika u vremenu, jer sada mora da čeka na šalturu dok dođe na red, već bi se i činovnicima koji su već i bez toga pretrpani olakšao posao. To nije skupo, ali ako već ovdašnja pošta nema kredita, Direkcija u Splitu trebala bi odobriti taj minimalni iznos za nabavku kovčega.

SLADOLED
u svim vrstama i najboljoj kvaliteti dobijete samo kod
Slastičarne ANTE MARUŠIĆ
izrađen na električnom automat-aparatu „Frigidaire"

Slet u Mandalini

Dne 3 juna održava se XI župski sokolski slet u Šibeniku i Mandalini. Kako je ovaj slet povezan sa proslavom 30 godišnjice osnutka bratskog društva u Mandalini, to je ovom prilikom potrebito da se upoznate sa historijatom ovog društva, koje je kroz sve vrijeme od osnutka pa do danas uvijek svojim sokolskim radom bilo na doličnoj visini.

Društvo je osnovano god. 1904. Osobite nesretne prilike, u kojima se je nalazila Mandalina zbog prisustva velikog broja oficira austr. mornarice, koja je mrzila sve ono što je slavensko, mladom su društvu nametale tešku borbu. Na inicijativu brata Vlahovića, tadanjeg mladog učitelja u Mandalini, a kasnije dugogodišnjeg starešine bratskog društva sastala su se braća na dogovor oko osnivanja dne 21 februara 1904 godine. Na sastanku su stvoreni važni zaključci, koju su imali da vode društvo napred k cilju a kroz teške i neprestane borbe. Da bi društvo došlo do jačeg izražaja i uspjeha uz čisto sokolski rad bi određeno posebnim pravilima o vladanju članova van društva, borba protiv alkoholizma, igri, psovkama, a bilo je i paragrafa posebnih oko organiziranja štednje, prosvjete i t. d. Vlast je neke paragrafe brisala, pa i štednju, ali su članovi ipak nosili uštedjeni novac br. Vlahoviću, tadašnjem tajniku i blagajniku, i štednja je vrlo dobro uspijevala.

Prvi javni nastup bio je 5 aprila 1904, kada su braća mandalinskog društva zajedno sa braćom iz Šibenika priredili u Mandalini javnu vježbu, čiji je uspjeh bio sjajan i podigao je ugled Sokolu u ovom kraju. Iste godine mandalinski soko prisustvuje sletovima u Makarskoj i Skradinu. Kasnije prisustvuje svim sletovima ove Župe, a na obim svesokolskim sletovima u Zagrebu god. 1908 i 1911 dobivaju nagradnu diplomu.

26 jula 1906 godine bio je blagoslovljen novi barjak. Bilo je u nacrtu predviđeno da se na barjaku izradi slika kako soko-ptica kida lance, ali vlast nije to dozvolila.

Uz ostala mnogobrojna bratska sokolska društva i mandalinski je soko prisustvovao god. 1914 na Vidovdan sletu na dalmatinskom Kosovu, gdje su se bratimili hrvatski i srpski sokoli i prisegli vjernost ljubavi i slozi slobodi i jedinstvu. Zbog svog „veleizdajničkog čina" društvo je odmah bilo raspušteno, a nekoliko članova, braća Vlahović, Belamarić i Pendjer bili su kao veleizdajnici uapšeni i zatvoreni.

Za trajanja svjetskog rata prekinut je rad u gombaoni, premda uprava potajno nastavlja radom. Bio je organizovan revolucionarni odbor, koji je došao u vezu sa mornaričkim i šibenskim revolucionarnim odborom. Nakon oslobođenja soko se odmah podigne, ali ga odmah u početku toga rada talijanska okupatorna vlast svojim već dobro poznatim metodama uguši.

Odmah po odlasku talij. vlasti u jakom zamahu mandalinski se soko podiže i napreduje sve više i više do zamjerne visine.

Svojim uzgojno prosvjetnim i tehničkim radom mandalinski sokoli davaju uzoran primjer pravog sokolskog rada. Koči mu rad i napredak što uz najbolju volju i veliku požrtvovnost nema doma, zgodne dvorane za provađanje uzgojno prosvjetnog i tehničkog rada.

Sada društvo broji 140 članova, 38 članica i 83 naraštaja i djece. Starešina mu je brat Ante Vlahović koji uz proslavu 30 godišnjice svog društva slavi i 30 godišnjicu članstva i sok. rada u tom društvu.

Uz proslavu 30 godišnjice br. sok. društva povezana je i posveta novog barjaka, a kojemu kumuje Nj. V. Prestolonasljednik Petar.

Ovom će se prigodom sjatiti braća sokoli cijele šibensko-zadarske sok. župe, a sudjelovati će i mnogobrojno članstvo bratske nam splitske župe.

Neka i tom prigodom dođe do punog izražaja sokolsko bratstvo i sokolska disciplina.

Braći sokolima i dragim gostima želimo srdačnu dobrodošlicu. Zdravo!

SIJEDNICA ZAJEDNICE DOMA I ŠKOLE. U utorak 29 om. održana je sjednica zajednice doma i škole. Na sjednici je riješeno da se članarina kreće od 20—100 din godišnje. Humana akcija ovoga društva otpočeće sa početkom iduće školske godine. Tom prilikom razdijeliće ovo društvo knjige i udžbenike u vrijednosti circa 4000 din. izbiljnim i marljivim đacima viših razreda.

ČESTITKA „KOLA" PREDSJEDNIKU MASARYKU. Povodom ponovnog izbora g. Masaryka za predsjednika Čehoslovačke Republike, M. F. D. „KOLO" uputilo je istom pozdravni telegram.

* * *

Zbog nevremena M. F. D. „Kolo" odložilo je svoj koncerat u Kninu. Koncerat će se održati jedne od idućih nedjelja.

CRKVA SV. FRANE — SVEČANA DEVETNICA za pripravu na blagdan sv. Antuna Padovanskog koji se blagdan štuje dne 13 junja počinje u ovoj crkvi dne 3 istog mjeseca. U nedjeljama početak u 6 sati poslje p. a u radbone dane svaki dan u 7.30 sati naveče.

Turisti iz Beča u Šibeniku

U utorak 29 ov. mj. u Šibenik je stigla grupa od 18 turista, koji su obilazeći Jugoslaviju svratili i u Šibenik. Ekskurziju je organizovao turistički biro Zuklin i komp. iz Beča. Pored ove grupe pomenuto društvo organizovaće i nadalje tokom sezone ekskurzije, koje će putovati na autobusu.

Nesreća u rudniku „Monte Promina"

U rudniku „Monte Promina" pred par dana desio se nesretni slučaj, u kome je platio životom jedan radnik. Poginuli je radio kao motorista a zove se Vukačić Ivan pok. Jove iz Siritovca. Nezna se tačno dali je smrt nastupila uslijed električne struje, ili pak od srčane kapi.

Na licu mjesta izašla je komisija Sreskog suda u Drnišu sa stručnjakom g. Širmićem i ing. Josipom Vonkom direktorom rudnika, te pregledala položaj mjesta nesreće kao i naprave. Obdukcija lijesa je izvršena.

Sud je izdao nalog, da mu se odmontira odvodni kabel od osiguraća do motora. Kabel mu je izručen, te se sada nalazi kod suda kao „corpus delicti."

ĐUBRE NA ŠUBIĆEVCU

Šetači koji su posljednjih dana išli na Šubićevac, biii su zapanjeni jednom nevjerovatnom slikom. Malo više dječjeg igrališta, pored samog puta, stavljene su velike gomile đubreta, koje težaci polako odnose. To đubre širi užasan smrad, i privlači rojeve muva tako da čovjeku izgleda da je prije svuda drugde, nego li u parku. Na Šubićevcu postoje 2 čuvara kojima je dužnost da paze na red, pa se čudimo, da oni to do sada nisu prijavili, a ako jesu zašto općina nije preduzela potrebne korake, da se ta smrad ukloni odatle. A sada su dani kada na Šubićevcu ima najviše svijeta, a šta će tek reći stranci koji su vidjeli to?

Nije se smjelo dozvoliti da se đubre stavi tu ma i za najkraće vrijeme, jer kada se ovo i ukloni, tragovi će njegovi njegovi još dugo ostati.

Uz to trebalo bi se povesti računa da se naredbe koje su istaknute na na tablama izvršavaju, i da se kazne za prekršitelje primjenjuju. Jer kao što smo imali prilike vidjeti stoka i nadalje prelaziti preko Šubićevca. Dosta bi bilo 2-3 primjerno kazniti, da bi se postigao uspjeh, do koga se htjelo doći isticanjem table. Nadamo se, da se ovakove i slične stvari neće više dogoditi.

U Zlarinu prodaje se vrlo jeftino jednokatna kuća sa prizemljem, dvorištem i vrtom. Kuća bi mogla zgodno poslužiti kao vila za ljetne sezone.

Unajmljuje se 1 sobu s pokućstvom na lijepom sunčanom položaju u blizini poljane.

Prodaje se vrlo jeftino kuća dvokatnica sa prizemljem, dvorištem, terasom i svim komforom.

Na prodaju namještaj za dućan u veoma dobrom stanju.

Prodaje se kuća u Varošu na prometnom ljepom položaju prema suncu uz povoljnu cijenu.

Iznajmljuju se v. like prostorije u ulici Kralja Tomislava, prikladne za dućan i kancelariju.

Prodaje se jedan salot stil Lujo XV u veoma dobrome stanju.

Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin.

POKUĆSTVO
NA OTPLATU I BANKOVNE KNJIŽICE DOBIJETE SAMO U NOVOOTVORENOM SKLA— DIŠTU POKUĆTVA —
kraj crkve sv. Frane u Šibeniku
O. GRABOVAC
zastupstvo i komisiono skladište

Podmirite pretplatu!

Raspored ispita u Drž. realnoj gimnaziji u Šibeniku

Privatni ispiti onih učenika koji žele da polažu ujedno i niži ili viši tečajni ispit.

1 juni: Prijemni i privatni ispiti za I razred. 2 3 juni: privatni ispiti za II i VI razred. 4 5 juni: privat. ispiti za III i VII razred. 6 7 juni: privatni ispiti za IV i VIII razred.

Popravni ispiti: 8 juni: za IVa, b, i g razred. 9 juni: za VIIIr i VIIIg.

Niži tečajni ispiti: 11 juni: Pismeni ispit iz srpskohrvatskoga jezika. 13-16 juni: Usmeni niži tečajni ispit.

Viši tečajni ispiti: 11 13 juni: Pismeni viši tečajni ispiti. 17 juni: Početak usmenih višin teč. ispita.

Dopunski ispiti: 14 juni: Dopunski ispiti za I-II razred

Privatni ispiti: 17 juni prijemni ispiti za I razred.

Privatni ispiti: 18 juni za I razred. 19 juni za II razred. 21 juni za III razred. 23 juni za V razred. 25 juni za VI razred. 27 juni za VII razred.

Prijemni ispiti učenika koji ove godine svršavaju osnovnu školu i žele 1334-35 školske godine da predju u gimnaziju: 29-30 juni prijemni ispiti.

Napomene.

1) za privatne učenike:

1) Svi privatni učenici, koji su podnijeli propisne molbe sa potrebnim prilozima, prijaviće se u gimnazijskoj kancelariji dan ranije od zakazanog roka radi uplate školarine i drugih zakonskih taksa.

2) Za pismene ispite će privatni učenici donijeti samo pero i crnilo, a hartiju će dobiti u kancelariji. Za „kaligrafiju donijeće učenici I-II razreda pisanku, a učenici I-IV razreda i pribor za crtanje.

3) Svi ispiti počinju svakoga dana u 7 časova pre podne i u 3 časa poslе podne.

2) Za prijemne ispite:

1) Učenici osnovnih škola koji su se prijavili za prijemni ispit, doći će u označene dane u školsko dvorište u 7 časova pre podne. Prvoga dana polagaće prvenstveno djeca sa strane.

2) Svaki učenik ima da donese sobom pero i crnilo, i pola dinara za hartiju. Direktor: Banica.

MOLBE za pripust na prijemni ispit dobivaju se kod Tiskare E. Vitaliani i Sin — Šibenik.

Nezgodnosti izleta školske djece Nirvanom

Gosp. uredniče,

„Narodna Tribuna“ od 25 ov. mj. uz naš ispravak donijela je istodobno i ispravak g. Josipa Grubišića, opravnika Jadranske plovidbe - Šibenik.

Nerado stupamo u novinarsku polemiku, ali radi stvarnosti i istine dužnost nam je da g. Josipu Grubišiću odgovorimo, pa Vas, g. uredniče molimo da izvolite donijeti po zakonu o štampi sljedeće:

„Nije istina da nam je „Nirvana“ uzela (naplatila) za izlet školske djece iz Šibenika do Biograda n-m i nazad 2350 din. kako g. J. Grubišić tvrdi i računskim ciframa dokazuje, nego je istina da smo za taj izlet vlasniku „Nirvane“ platili 1200 din.— a ostatkom novca, što su ga djeca (po 7 din.) i roditelji (po 10 din.) nama uplatila, a nipošto vlasniku „Nirvane“ — kupili smo, što u Šibeniku, što u Biogradu, a što u Murteru i Tijesnome: 120 kg. salama, 15 kg. sira, 60 l. mlijeka (sa drž. imanja „Vrana“), čaj i šećer za doručak u Murteru.

Za nastav. zbor muške i ženske osnov. škole Šibenik-grad (Sv. Frane)

Ivo Corić učitelj

* * *

Pod ovim naslovom izišao je članak u vašem cjenj. listu od 18 t. mj. br. 90. Pozivajući se na zakon o štampi radi informacije javnosti a u interesu istine, molimo Vas da donesete sljedeći ispravak:

Samo točno odgovara istini da je Jahta Nirvana 16 ov. mj. krenula put Biograda n-m sa 250 djece osnovne škole Sv. Frane i sa izvjesnim brojem roditelja i pratioca pojedine djece.

Dočim ne odgovara istini da iste večeri Jahta Nirvana nije mogla prosljediti svoj odlazak prama programu, već naprotiv se je odustalo od tog sporazumno sa gg. učiteljima i učiteljicama samo radi nejake djece kojima more škodi računajući da će sutra vjetar popustiti.

Sve estalo prikazano je tendiciozno i sa intencijom omalovažavanja naše mornarske sposobnosti i konačno ugrožavanja naših interesa, Da nije radi javnosti mi bi smo sa prezirom prešli preko svega, ali istini za volju iznašamo, pozivajući se, kao najbolji dokumenat, na gg. učitelje i učiteljice i ostale putnike.

Također ne odgovara istini, da bi ovakva putovanja uz pogodniju cijenu poduzela Jadran. Plovidba jer nam najbolje svedoči, da se nakon pogađanja sa Jadr. Plov. uzelo nas kao povoljnije, ne samo u ovom pogledu nego u mnogim drugim pogodnostima, jer mi i ako smo samo radi nejake djece odustali od putovanja, nijesmo za to tražili nikakvu nadoknadu, što bi drugi bezuvjetno bili napravili.

S poštovanjem bilježimo se:

Braća Vukov vlasnici Jahte Nirvana

Ante Emil Vukov.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune“

SPORT

VUK - OSVIT

Danas će se odigrati na igrališ G. Š. K. „Osvita“ semifinalna ute kmica između domaćeg „Osvit-a“ Splitskog „Vuka“.

Jer je ovo semifinalna utakmi za „Jadranski Cup“ tim je inter santnija, a pogotovo kad se zna da je „Vuk“ u jednom od svoj gostovanja kod nas tukao „Osvit sa 6:1, i ako se još uzme u ob da je „Vuk“ ušao u semifinal takmičenja tukavši „Solin“ u d navrata sa goldiferenciom od 17: Pored toga, a prema informacijam momčad se nalazi u odličnoj for te će utakmica svakako biti inte santna.

Poslje Nedjeljne utakmice „AŠK-om“ gdje su se domaći p kazali odlično, s pravom se očeki ljepa igra i jer su rivali skoro po jednake snage igra će biti napet nego obično, a koga će pobjeda počasti — to će se vidjeti — ma se nadamo, a i želimo uspjeh naš „Osvit-u“.

„Osvit“ će vjerovatno nastupiti sljedećem sastavu: — Rončević Crnogaća, Rončević I, Bizjak, Su ko, Zajc, Ćenić, Kacijan, Bego Koš Peričić.

„Vuk“ nastupa sa ovom postavo Gazari, Dvornik I, Krstulović, . kaša, Reić, Dvornik II, Alujev Kuzmanić, Bagat, Poljak, Radić

Prodaje se motorcicikl „P geot“ 350 cm³. Generalno opravlj Godišnja taksa plaćena. Cijena veo niska. Frano Bronzović, sud. pisar Knin.

SEKCIJA

(*Skica iz sovjetskog života*)

U zasvođenoj prostoriji Sjeverne stanice stoji gomila putnika i čeka da se otvore vrata na peronu. Kroz stanična vrata stalno još utrčavaju putnici s kuferima i zbunjeno se pitaju: „Da li su već puštali za Puškino? Gdje da stanemo?“

— „Javljaju radijem, pa ćete čuti!“

Najednom je u amplionu nešto zakašljalo preko cijele stanice i promuklim glasom je reklo:

— „Pazite!“. . .

— „Vrag te odnio! Ni pet para mi nije ostalo u džepu kako sam se uplašila!“ — uzviknula je žena s koritom.

— „Pazite . . . U 12 sati dvadeset minuta polazi voz za Puškino. Prva sekcija. Sa perona broj 6. Izlazak na peron kroz prolaz Be Ve“.

I odmah se okolo čuje:

— „Kroz koji prolaz — BE VE ili VE GE?“

— „Vrag ih razumi, BE ili VE. Za ljude su brojevi, a ovdje javljaju slova i nikada ništa ne razumiš“.

— „A šta je to sekcija?“ — pita zastrašeno žena s koritom.

— „Da vam tu još i predavanje držimo o tom, šta je to sekcija . . . Eto, dio, odjeljenje, — razumite?“

Žena nije odgovorila, samo je pogledala na čovjeka s torbom i otišla.

— „Za Puškino prolaz BE VE ili VE GE?“ — pitali su jedni druge u gomili.

— „Čini mi se VE GE, — uostalom ne znam“ — rekao je čovjek s naočarima, „u tom momentu sam se zakašljao i nisam razumio“.

— „O, Gospode Bože!“

Žena kad je čula učtiv odgovor bojažljivo je pristupila.

— „Baćuško, a šta je to sekcija?“

— „Kakva sekcija? Ko je govorio o sekciji?“

— „Pa tu, tamo onaj“, — veli žena neodlučno, pokazujući krivim prstom na amplion pod tavanicom.

— „Ne znam . . . Šta će tu sekcija?“

Najednom su se otvorila namah dvoja vrata. Gomila se podjelila na dvi struje i više na one, koji u zabuni nisu znali kojim vratima da se upute:

— „Šta se tu pletete među noge, ni ovamo, ni onamo!“

— „Oprostite nisam čuo — BE ili VE?“

Kad se masa našla na peronu u trku je jurila da zauzme mjesta u vagonima. Žena s koritom, žureći za drugim, govori u hodu:

— „Gospode Bože, čitav dan da čovjek juri!“

— „Pa vozi se na svom koritu, kad nećeš da juriš!“ — doviknuo je čovjek s torbom od platna, — „samo tu smetaš i“

Svi su se gurali u prednje vagone. Žena teško dišući zaustavila se kod posljednjeg i položivši korito uredila je maramu na glavi.

— „Pa ovdje je čitav vagon prazan, kuda svi jure?“ — čudi se žena.

— „E to vam je takova glupa navika!“ — odgovorio je novi pridošlica u kaputu, s kuferom u platnu. „Uđu u vagon i ni zašta na svijetu neće sjesti na prvo prazno mjesto, svi jure nekuda dalje“.

— „Šta je to tu, učite u vagon ili se sklonite s puta!“ — viču putnici u žurbi; „gle nje, sa sobom nosi čitavu „ševerniću“!

Svi su ušli u vagon i bacivši se na prazna mjesta zauzeli su sva sjedišta.

— „Mislili smo, da nećemo dobiti mjesto“. . .

— „To je strašno šta se događa u prednjim vagonima“, — rekla je dama s crvenim licem kao da je izašla iz bänje i zamotavajući se u maramu sjela je na praznu klupu.

Žena s koritom se primakla čovjeku s kuferom u platnu i pita:

— „Baćuško, šta je to sekcija?“

Čovjek s kuferom je upro oči u strop i zamislio se.

— „Sekcija — to je izvjestan sektor, dio, grupa . . vrag bi ga znao ne znam, kako to tačno da kažem“.

— „Sekcija — to je . . . hm, kako da kažem, — na primjer umjetnička naučna sekcija“, — veli korpulentna dama.

Čovjek s kuferom je pogledao na sat i primjetio:

— „Za minutu polazimo. To je već tačno. Samo zašto daju signal, u tom momentu se kreće?“

I zaista tačno za minutu je odjeknuo kratak, dubok zvuk, kao da je neko dunuo u trubu.

— „Kao u apoteci“, — primjetio je smijući se s druge klupe čovjek u kratkoj bundi.

Žena s koritom se prekrstila.

— „Od malena sam na to naučila“, — rekla je kao na izvinu.

Dječaci s korčuljama u rukama, stojeći na peronu, počeli su se na dared smijati i prstom pokazivati one, koji su sjedili u vagonu.

— „Eto mlado pokoljenje, — v korpulentna dama, — žena se pr putom prekrstila i njima je to smi šno“.

— „Ne, ne, oni nekako i na pokazuju prstom“.

— „Njima je svejedno na koga p kazuju, obješenjaci“, rekla je korp lentna dama, pogledavši za sv slučaj na svoje odjelo. — „Šta biti od tog mladog pokoljenja?“

Prošla je minuta. Vagon se r kretao. Dječaci nisu prestajali da jarcaju pod prozorima.

— „Gle to je ispravno, — rek je čovjek s kuferom, — dao je sig čeka još minutu, a inače pojuri k da signal; kakav to ima smisao, k nemaš vremena ni da sjedneš?“

Prošle su tri minute, onda pet. V gon neprestano stoji.

Najednom se s lupom otvaraju v ta i ulazi željezničar u čizmama.

— „Kuda ste se ovamo natrpali

— „Šta je?“

— „To da ide prednja sekcija . prednja tri vagona su otišla, a vi sjedite kao budale. Gubite se!“

Svi su pojurili napolje.

— „Đavo da vas odnese s vaš sekcijama!“

— „Uzalud sam se nastrahovala, jada se žena s koritom, — sve s pitala, niko nije znao“.

— „Gle, a sad ćeš bar to znati, rekao je željezničar, — mjesec d se s nama vozi i sve jezike ćeš učiti. Mičite se!“

Pantelejmon Romanov

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani